

N:o 160.

Af herr J. Ericsson i Norrby, om ändring i förordningens angående fattigvården den 9 juni 1871 bestämmelser rörande hemortsrätt.

25 § af kongl förordningen den 9 juni 1871 angående fattigvården i riket innehåller: »Har någon för sig, hustru eller minderårigt barn kommit i behof af fattigvård enligt § 1, innan ett år förflutit, sedan han, till följd af inflyttning, blifvit eller bort blifva mantalsskrifven inom visst fattigvårdssamhälle, eller har den, som med afseende å tilltänkt inflyttning mantalsskrifvits inom visst fattigvårdssamhälle, dit ej inflyttat; anses han icke hafva hemortsrätt i det fattigvårdssamhälle, inom hvilket han sålunda blifvit eller bort blifva mantalsskrifven, utan behåller han den hemortsrätt, han näst derförut egde» o. s. v.

Näppeligen torde något lagstadgande finnas mera egnadt att lemna rum för tvister kommunerna emellan, än detta. En tjenare träder, enligt legostadgan, i husbondes tjänst 1 november, tjenar året ut, men har af en eller annan, under tjänsteåret tillkommen omständighet, kommit i behof af understöd, och då har han icke inom detta fattigvårdssamhälle hemortsrätt, utan tillhör det, hvarest han näst förut egt sådan. Då mantalskrifningarne i regeln ej förrättas förrän i senare hälften af november och förra hälften af december och hemortsförvärfvandet beräknas från mantalsskrifningsdagen, så kan till exempel ett tjenstehjon hafva varit inom samhället långt öfver ett år, utan att hafva kommit i behof af understöd; men

på sista tiden, för att icke ett år från mantalsskrifningsdagen må förflyta, erhålles understöd och nu skall det förra fattigvårdssamhället taga sig an den behöfvande. Det ligger nära till hands antaga, att sålunda lemnade understöd oftast ej varit af så trängande behof, utan lemnats mera på beräkning, ett förhållande, som väl kan spåras i de uppkomna rättegångsförhandlingarne, men som svårligen af svarandeparten kan bestrykas, och följderna är genom den nu gällande fattigvårdslagen gifven. Det kan ju till och med understundom hända, att ett fattigvårdssamhälle kan få återtaga en hel familj, som för längre tid sedan afflyttat och under tiden blifvit utarmad, utan att inom annat samhälle kunnat förvärfva hemortsrätt.

Det är väl heller icke utan exempel, att ett fattigvårdssamhälle skickat på ett annat sådant hela familjer genom att åt dessa förhyra lägenheter under första året, och dermed har hemortsrätten blifvit förvärfvad, enär de fattiga familjerna under tiden icke offentligt begärt eller erhållit understöd.

På samma gång som dessa förhållanden äro egnade att mellan fattigvårdssamhällena framkalla tvister, hvaraf de dömande myndigheterna äro öfverhopade, på samma gång måste det vara för mensklighetskänslan upprörande, att en klass af medborgare finnes, ett samhällets så att säga parias, som ingen vill vidkännas, utan som det ena samhället söker skjuta från sig på det andra, hvarvid vanligen uppstå processer, hvilka med seg envishet förföljas i högsta instansen.

Att en förändring i dessa förhållanden är af behofvet högligen påkallad, torde svårligen kunna förnekas; men lämpligaste sättet för en sådan förändring torde deremot ej vara lätt att finna och meningarne derom äro nog delade.

För min ringa del har jag tänkt, att ett sätt vore, det en hvar för lifstiden bibehölle hemortsrätten i det samhälle, inom hvilket han blifvit född; härigenom skulle väl den hufvudsakligaste anledningen till de många tvisterna i förevarande fall bortfalla.

Man kan ju tänka sig, att, om ett sådant lagstadgande genomfördes, kommunerna sjelfva skulle låta sig angeläget vara, att för hvarje inom samhället födt barn göra insättningar i lifränteanstalt, för att derigenom vid en viss ålder bereda ränta, en åtgärd som redan nu af en och annan kommun är vidtagen; men hvarmed ej kan blifva något helt så länge vår nu varande fattigvårdslag är gällande.

Genom en sådan kommunernas anordning vore att hoppas, det i en framtid fattigvårdstungan i det närmaste borde försvinna, en tunga, som af de betalande kännes som en börda och som af understödtagarne sjelfva anses eller kan anses som en förödmjukelse.

På grund häraf och på ofvan anförda skäl vågar jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte besluta en sådan förändring af § 25 och andra §§, som deraf beröras, i nu gällande fattigvårdsförordning, att en hvar för lifstiden bibehåller hemortsrätt i det samhälle, inom hvilket han blifvit född.

Stockholm den 28 januari 1888.

J. Ericsson.

från Östergötland.

I förestående motion instämma:

Oscar Larsson.

Gustaf Andersson.

C. J. Jakobsson.
